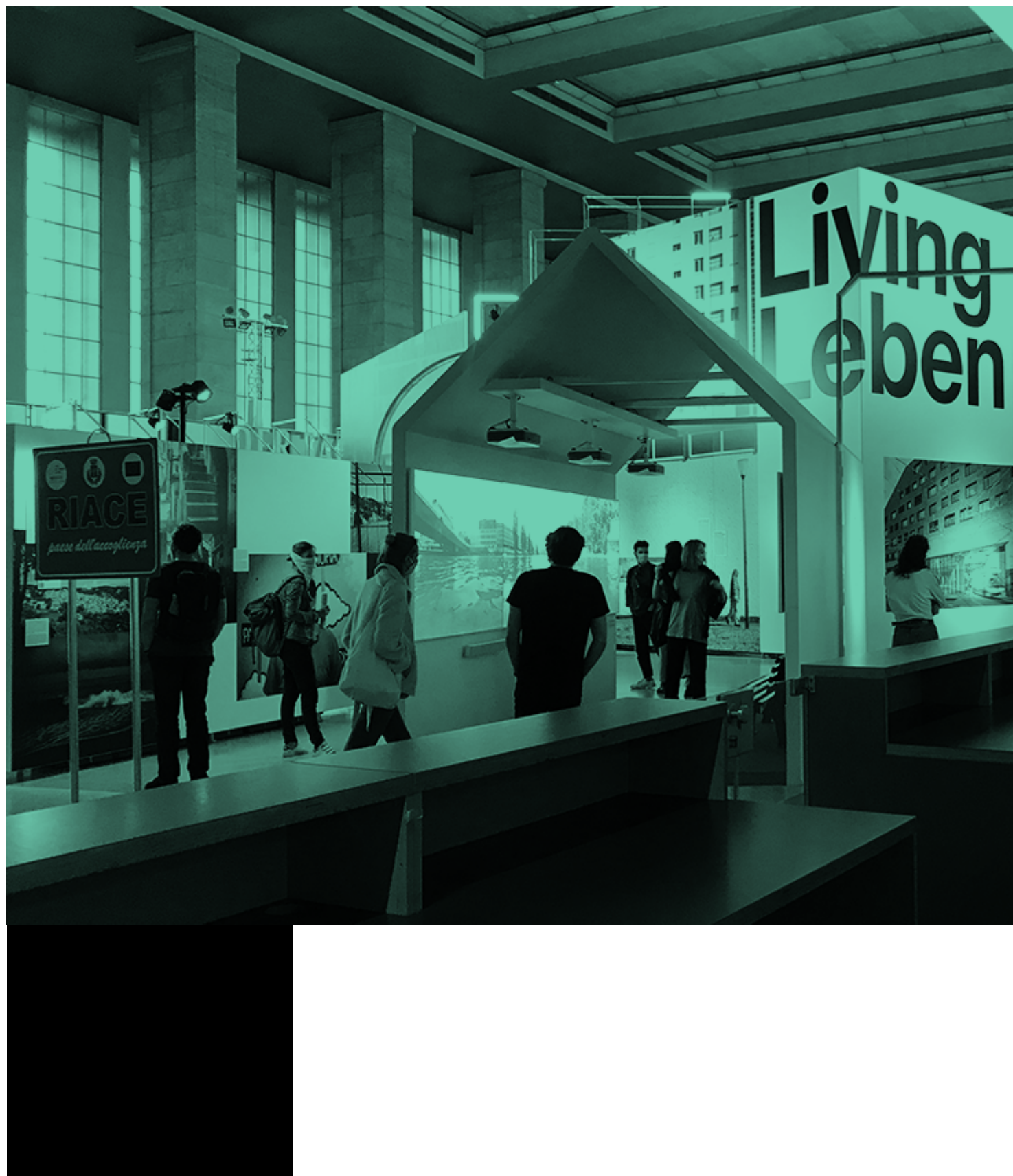

COAC

arquitectes.cat

Publicat a COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA (<http://www.coac.arquitectes.cat>)

Inici > Revista de corresponsals: Les ciutats europees es deixen veure a Berlín

© Laura Gil corresponsal del COAC

El vestíbul principal de passatgers de l'antic aeroport de Tempelhof a Berlín acollirà l'exposició 'Living the City' fins el 20 de desembre. Es tracta d'un dels edificis més emblemàtics de la ciutat, amb un marcat estil neoclàssic característic de les grans obres del nacionalsocialisme. Acabat de construir l'any 1941, es va convertir en aquell moment en l'edifici més gran del món. L'any 2008 va deixar la seva funció d'aeroport i va passar a ser un espai municipal, destinat a exposicions i altres esdeveniments culturals de la ciutat.

'Living the City' és el resultat de més d'un any de treball de l'estudi de disseny berlinès 'The green Eyl' i de l'equip de comissaris que han seleccionat les més de 50 històries que ens aproximen a diferents ciutats europees. El programa inclou xerrades, performance, sessions de DJs i visites guiades per l'edifici. Organitzada pel Ministeri d'Interior, hi participen nombroses institucions, com la Universitat Tècnica (TU) o el Col·legi d'Arquitectes de Berlín.

L'experiència arquitectònica que suposa recórrer l'exposició en aquest gran vestíbul és espectacular. Encara s'hi troben intactes els mostradors de facturació, les cintes transportadores per a l'equipatge i la senyalística, com si l'aeroport hagués deixat de funcionar ahir. Es tracta d'un autèntic viatge en el temps. Tot plegat afegeix un gran valor a la pròpia exposició i en fa la visita més que recomanable.

Si ens centrem en els continguts de la mostra veiem que està dividida en vuit grans temes: estimar, viure, fer, participar, aprendre, jugar, moure i somiar, activitats que tenen lloc a les ciutats. L'arquitectura, l'urbanisme i l'art prenen el protagonisme en projectes de molt diverses dimensions, dels quals destaquem un parell d'exemples per a cada àmbit:

estimar

El tema de l'agricultura urbana es presenta amb un hivernacle a Brussel·les que des del 2014 permet als veïns d'un barri perifèric cultivar el seu propi hort.

A continuació ens introduïm en l'aigua dels rius en diverses ciutats a Suïssa mitjançant una filmació molt atractiva que ens permet apreciar el valor dels rius com a eixos vertebradors de l'espai públic. Alhora és una crida a la mobilització contra la privatització de les vores dels rius.

viure

La intervenció de Lacaton & Vassal Architectes en un polígon residencial a la perifèria de Bordeus és especialment interessant tant per la seva qualitat arquitectònica com per la gran transformació social que va iniciar en el barri. Va evitar l'expulsió dels veïns originals i alhora l'enderroc d'uns edificis de gran escala. El testimoni dels nous veïns i les fotografies en gran

format escenifiquen aquest projecte de forma òptima.

El projecte Kalkbreite a la ciutat de Zurich és en ell mateix una petita ciutat, amb equipaments, espais comuns per cuinar i treballar, així com una biblioteca d'objectes per a l'ús comunitari. El cotxe privat no ha estat integrat en el projecte i l'estalvi energètic en el funcionament de l'edifici el converteixen en un exemple d'arquitectura sostenible per a la resta de la ciutat.

A l'exposició hi trobem un altre capítol de la història de l'edifici de l'aeroport de Tempelhof: els armariets que van pertànyer als refugiats que van ser acollits en un hangar en desús entre els anys 2015 i 2017.

fer

Görlitz és una ciutat alemanya a la frontera amb Polònia que com moltes altres petites ciutats alemanyes pateix el problema de la despoblació. Una iniciativa de la Universitat de Dresden juntament amb l'administració local ha convidat durant quatre setmanes a tothom que vulgui experimentar la vida a la ciutat i així atreure a nous veïns que puguin arribar a establir-s'hi.

Una iniciativa privada interessant la materialitza Rotor DC. Aquesta empresa és pionera en oferir una segona vida als materials de construcció, participant en els processos d'enderroc, recuperant-los i venent-los a la xarxa per a la seva reutilització.

participar

Troblem nombrosos exemples d'iniciatives veïnals que participen en la transformació dels seus espais urbans: el barri de St. Pauli a Hamburg, el barri de Nørrebro a Copenhaguen o el mateix edifici i parc urbà a Tempelhof.

La construcció d'un pont per a vianants a Rotterdam ha permès la transformació dels barris veïns i l'ocupació per a nous usos d'edificis que restaven abandonats.

La fàbrica de Clos, al nord de París, va ser una iniciativa veïnal que va promoure el reciclatge dels materials de construcció que resultaven dels enderrocs de les torres d'habitatge veïnes, convertint-se alhora en un punt de trobada i discussió del barri.

aprendre

La rehabilitació del taller de locomotores a la ciutat de Tilburg i la seva reutilització com a biblioteca, evitant-ne l'enderroc i oferint usos per a la comunitat, l'han convertit en el centre neuràlgic de la vida veïnal.

El 'City Plaza Hotel' a Atenes estava tancat fins que va ser ocupat del 2016 al 2019 per donar acollida als refugiats que arribaven a la ciutat. Va permetre també la realització de projectes contra les polítiques repressives d'immigració i el racisme, o la prevenció de l'exclusió social entre d'altres.

jugar

L'ànec gegant inflable al mig de l'exposició és el símbol de "Ministarstvo Prostora", el moviment de protesta ciutadana a Belgrad que es va formar l'any 2011 per impedir el pla de reurbanització amb habitatges i oficines de luxe a les vores del riu.

Un pas zebra mòbil gegant va reivindicar l'espai per als vianants en grans vies de trànsit de cotxes en una performance que va tenir lloc l'any 1993 a Kassel.

moure

Les bicicletes del moviment "Critical Mass" ocupen els carrers un cop al mes per a protestar contra l'hegemonia dels vehicles motoritzats en la planificació de les ciutats. Aquest moviment pacífic i solidari va néixer a Berlín l'any 1997 i actualment és actiu en nombroses petites i grans ciutats.

I acabem amb un projecte de casa nostra, les superilles de Barcelona. En una gran pantalla al costat de l'escenari es poden seguir les explicacions de Salvador Rueda sobre les experiències als barris de Gràcia i Poble Nou. La problemàtica és directament extrapolable a moltes altres ciutats on el soroll i la contaminació representen un perill real per a la població.

La mostra és un recull molt ampli sobre temes de gran actualitat. Entre ells destaquen la reivindicació de l'espai públic i dels espais comuns respecte els privats, la mobilitat sostenible que comporta necessàriament la reducció dràstica de la circulació de cotxes als nuclis urbans i la necessitat de frenar l'especulació immobiliària que ha de permetre a tothom l'accés a l'habitatge.

"Living the city" ens vol deixar ben clar que per a aconseguir aquests objectius és necessària la transformació de les ciutats europees i que aquesta només serà possible amb una gran mobilització ciutadana. En aquest sentit ens convida a tots i totes a reflexionar-hi i participar-hi activament.

Laura Gil, arquitecta. Corresponsal del COAC a Berlín, Alemanya. Octubre 2020

[1]

Tornar

[2]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/mon/les-ciutats-europees-es-deixen-veure-berlin>

Links:

[1] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/23666>

[2] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>